Dosarul nr. 4r-3884/23 Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
4-22142085-02-4r-05102023 Judecător: Tatiana Avasiloaie

D E C I Z I E

29 mai 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Marcel Juganari
Judecătorii Elena Cojocari și Ion Bulhac

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul agentului constatator din cadrul IP Botanica al DP mun. Chișinău, Samburschi Petru declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 23 martie 2023, în cauza contravențională în privinţa cet. Cernavod Victor învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art.78[2] lit.b) din Codul contravențional

Procedura înștiințării legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

1. Cernavod Victor este învinuit de agentul constatator că dînsul, la 07 iulie 2022, la orele 20:00, aflîndu-se în municipiul *****, în mod repetat a cauzat victimei, Tîșcul Cristina, o stare de anxietate, frică pentru siguranța proprie și a rudelor apropiate.

Faptele lui Cernavod Victor au fost calificate de agentul constatator conform art.78[2] lit.b) din Codul contravențional, persecutarea în mod repetat a unei persoane căreia i s-a cauzat o stare de anxietate, frică pentru siguranţa proprie ori a rudelor apropiate, fiind constrînsă să-şi modifice conduita de viaţă, savîrşită prin contactarea sau încercarea de a contacta prin orice mijloc sau prin intermediul altei persoane.

În acest sens, la 09 septembrie 2022, agentul constatator Samburschi Petru, reprezentatul Inspectoratului de Poliție Botanica, a întocmit în privința lui Cernavod Victor un proces-verbal cu privire la contravenție, iar materialele acumulate au fost remise în instanța de judecată, cu propunerea de a-l trage pe

ultimul la răspundere contravențională, cu aplicarea sancțiunii de muncă neremunerată în folosul comunității.

2. *Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 23 martie 2023*, s-a constatat nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit de agentul constatator Samburchi Petru, OS al SP-2 IP Botanica, la 09 septembrie 2022, în privința lui Cernavodă Victor, în baza art.78^2 lit.b) din Codul contravențional, fiind încetat procesul contravențional.

3. Hotărîrea nominalizată a fost atacată cu recurs de către agentul constatator din cadrul IP Botanica al DP mun. Chișinău, Petru Samburschi prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie casată hotărârea atacată și dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță.

În susținerea recursului se invocă că, în motivarea hotărârii prin care a fost încetat procesul-verbal cu privire la contravenție s-a făcut trimitere la faptul că la data de 09.09.2022, de către agentul constatator Samburschi Petru din cadrul IP Botanica a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie cu seria MAI 0568***** prin care s-a constatat că cet. Cernovod Victor a persecutat-o pe cet. Tîşcul Cristina, totodată fiind și un raport de examinare psihologic de la centrul ”Strada” unde confirma cele indicate mai sus.

În atare circumstanţe instanţa de judecată la primirea hotărârii urma să ţină cont de prevederile alin. (4) al art. 462 Cod contravenţional, potrivit căruia hotărârea judecătorească în partea descriptivă trebuie să cuprindă: a) circumstanţele constatate în judecarea cauzei; b) probele pe care se întemeiază concluzia şi motivele de respingere a probelor; c) norma contravenţională pe care se întemeiază soluţionarea cauzei.

La primirea hotărîrii instanţa a făcut trimitere şi la faptul, că agentul constatator nu a întreprins suficiente măsuri în scopul stabilirii circumstanţelor cauzei şi stabilirii vinovăţiei sau lipse acesteia în acţiunile cet. Cernovod Victor, circumstanţe care au fost dovedite integral prin probele anexate la dosar.

Conform prevederilor art. 425 al. 3 Cod Contravenţional al R. Moldova este prevăzut că „aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei”.

Din cele descrise se deduce că instanţa la emiterea hotărârii pe dosarul dat a fost imparţială şi nu a luat în consideraţie probele anexate.

Menționează că faptul contravenţiei nici nu a fost examinat deşi potrivit prevederilor art. 458 Cod contravenţional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenţiei

imputate; existenjş cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Totodată reieşind din prevederile art. 6 CEDO, pronunţarea de către instanţele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi aceasta presupune obligaţia instanţei de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerinţelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către ambele părţi(cauza Garda Ruiz, 26). în sensul art.6 alin.l al Convenţiei, instanţele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care îşi întemeiază hotărârile, iar noţiunea de proces echitabil impune ca instanţele de judecată să motiveze nu doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esenţiale care-i sunt supuse aprecierii dar nu să se mulţumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părţi.

Consecvent, întru respectarea garanţiilor sus indicate se impun a fi făcute unele precizări şi la nerespectarea prevederilor art. 458 Cod contravenţional. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

4. Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

5. Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravenţional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

6. Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. a) din Codul contravenţional, *după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă acesta este tardiv.*

7. Potrivit art.468 din Codul contravenţional, *recursul împotriva încheierii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării încheierii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la*

şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe încheierea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1)

8. Art. 469 alin. (1) din Codul contravenţional prevede că, *recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanţa a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea încheierii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunţarea încheierii asupra ei.*

9. *Apreciind situaţia de fapt şi de drept constatată, studiind actele cauzei, instanţa de recurs conchide necesitatea emiterii unei soluții conforme art.473 alin. (1) pct.1) lit. a) Codul contravenţional, cu respingerea recursului ca fiind depus peste termen, din următoarele considerente.*

10. Colegiul penal notează că, prin prisma prevederilor enunțate supra, cazului din litigiu îi este specific un termen imperativ, legiuitorul determinând că, dreptul la declararea recursului este limitat la un anumit interval – 15 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1) din Codul contravențional.

11. *Instanța de recurs atestă că, prin hotărîrea Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) din 23 martie 2023*, s-a constatat nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit de agentul constatator Samburchi Petru, OS al SP-2 IP Botanica, la 09 septembrie 2022, în privința lui Cernavodă Victor, în baza art.78^2 lit.b) din Codul contravențional, fiind încetat procesul contravențional.

12. *Colegiul penal constată că,* ***la data de*** **22 septembrie** ***2023****,* cu încălcarea termenului legal, a declarat recurs agentul constatator din cadrul IP Botanica al DP mun. Chișinău, Petru Samburschi prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie casată hotărârea atacată și dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță.

13. Instanța de recurs menționează că, hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 23 martie 2023, a fost recepționată de agentul constatator la data de 25.08.2023 (f.d.49), pe când recursul a fost depus abia la data de 22.09.2023(f.d.50).

14. Prin urmare, instanța de recurs reține că, situația constatată mai sus, denotă omiterea termenului de declarare a recursului 15 zile de la data pronunțării hotărârii, fapt expres stipulat în alin.(1) al art.468 Codul contravențional.

15. În aceiași ordine de idei, art. 230 alin. (2) din Codul de procedură penală prevede că, *în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen. Această prevedere legală are caracter de*

garanție procesuală, egală pentru toate părțile participante în proces, fiind impusă obligația îndeplinirii în termen a actelor procedurale, sub sancțiunea decăderii din acest drept procesual.

16. În această ordine de idei, este cert că, depunând cererea de recurs la 22.09.2023, adică în afara termenului legal, agentul constatator a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislaţia naţională. Instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titular nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigenţe, cărora li se subsumează şi instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

17. Suplimentar instanța de recurs apreciază că, recurentul prin cererea de recurs nu a solicitat repunerea în termen a instrumentului de atac.

18. Sub aceste aspect Colegiul penal relevă că, CtEDO în jurisprudența sa promovează cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (*Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007*). Totodată, potrivit practicii CtEDO termenul de exercitare a căii de atac începe a curge de la data pronunțării hotărârii (*hotărârea Sutter versus Elveţia*) că participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în unui proces în care este vizat, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului (*hotărârile Avramenco versus Republica Moldova şi Ponomaryov versus Ucraina*) şi că repunerea unei cereri în termen, în condițiile în care nu se constată temeiuri, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor şi violarea art. 6 CtEDO, drept care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare (*hotărârea Ghirea versus Republica Moldova*).

19. În aceste circumstanțe, Colegiul penal nu se va expune asupra motivelor invocate în cererea de recurs și nu va purcede la examinarea fondului cererii de recurs, deoarece verificarea legalității și temeiniciei soluției primei instanțe ca depusă peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt şi de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

20. Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, instanța de recurs conchide asupra respingerii ca depus peste termen recursul declarat de agentul constatator din cadrul IP Botanica al DP mun. Chișinău, Petru Samburschi împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 23 martie 2023.

21. În conformitate cu prevederile art. art. 473 alin.(1) pct.1) lit. a), 474 din Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,–

D E C I D E:

Recursul declarat de agentul constatator din cadrul IP Botanica al DP mun. Chișinău, Samburschi Petru împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 23 martie 2023, în privința lui Cernavod Victor învinuit de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 78^2 lit. b) Cod Contravenţional al RM, se respinge ca fiind depus peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: Marcel Juganari

Judecător Elena Cojocari

Judecător Ion Bulhac

Notă:

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 156/14 din 09 aprilie 2024, s-a acceptat cererea de demisie a judecătorului Elena Cojocari de la Curtea de Apel Chișinău fiind eliberată în baza art. 25 alin. (1) lit. a) și art. 26 din Legea cu privire la statutul judecătorului, din data de 07 mai 2024.

Potrivit art. 339 alin.(8) Cod de procedură penală, dacă unul dintre judecătorii completului de judecată nu are posibilitatea de a semna hotărârea, în locul lui semnează președintele ședinței, iar dacă și acesta este în imposibilitate de a semna, în locul lui semnează președintele instanței. În toate cazurile, în hotărâre se menționează cauza imposibilității de a semna.

Astfel, din numele judecătorului Elena Cojocari, prezenta Decizie a fost semnată de președintele ședinței, judecătorul Marcel Juganari.

Președintele ședinței

Judecător Marcel Juganari